

Vantaan kaupungin vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalvelujen toteutusvaihtoehtojen selvitys ja niiden arviointi

VD/1964/05.03.00/2018

ML-L

Kuljetuspalvelut ovat osa sosiaalihuoltoa ja säädellään vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain perusteella. Tarkoituksena on toteuttaa kuljetuspalvelut niille henkilöille, jotka eivät pysty käyttämään julkista joukkoliikennettä ilman kohtuuttomia vaikeuksia joko pitkäkestoisen sairauden tai vamman takia tai vähävaraisille iäkkäille henkilöille, joilla on vaikeuksia julkisen joukkoliikenteen käytössä.

Suomen henkilöliikenteessä tapahtuu merkittäviä muutoksia 1.7.2018, pääosin voimaan tulevan liikennepalvelulain myötä. Merkittävimmät muutokset kuntien järjestämien kuljetusten kannalta ovat määrähinnoittelun, asemapaikkasidonaisuuden ja lupien määrä sääntelyn poisto. Käytännössä tämä tulee tarkoittamaan taksiliikenteen vapautumista kilpailulle. Liikennelupa tulee henkilöliikenteeseen edelleen hakea, mutta käytännössä se myönnetään kaikille ehdot täyttävälle hakijoille. Lupa on toimijakohtainen. Kustannusten hallinta ja laadun varmistaminen edellyttävät entistä laajemmin palvelujen kilpailuttamista.

Matkapalvelulla tarkoitetaan kuljetuspalvelumatkojen välittämistä ja mahdollista yhdistelyä keskitetyn matkapalvelukeskuksen kautta. "Matkapalvelukeskus" pyrkii yhdistelemään samaan suuntaan ja samaan aikaan matkustavat asiakkaat, mikäli mahdollista. Tällä hetkellä esim. Vantaalla, jossa ei ole "matkakeskusta", asiakkaan on kyettävä kuljetuspalvelua tilatessaan kertomaan minkälaisen auton ja palvelun hän tarvitsee (mihin hänellä on päätöksen mukaan oikeus).

Yhteiskilpailutuksen valmistelu virkamiestyönä

Pääkaupunkiseudun kuntien sosiaali- ja terveystoimen johdon yhteiskokous päätti huhtikuussa 2017, että voidaan aloittaa mahdollisen yhteisen liikennöinnin hankinnan ja kuljetuspalvelujen matkapalvelutoiminnan selvittäminen ja valmistelu kuntien välisenä yhteistyönä. Asiasta jokainen kunta tekee itsenäisesti päätöksensä poliittisissa elimissään kuntalain ja kunkin kunnan omien ohjeiden mukaisesti. Tässä vaiheessa kyse on ollut virkamiesvalmistelusta, jota tehdään osana Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelun yhteistyötä. Asiasta on järjestetty 11 kuulemistilaisuutta. Asia on käsitelty sekä vanhus- että vammaisneuvostossa.

Vantaan kaupungin valtuusto on antanut toimeksiannon sosiaali- ja terveydenhuollon toimialle, että Vantaan kuljetuspalvelujen kilpailutusvaihtoehdot selvitetään siten, että voidaan vertailla sekä paikallisen mallin että Helsingin ja muiden kuntien kanssa toteutettavan alueellisen yhteiskilpailutuksen vaikutuksia ennen päätöksentekoa. Palvelukriteerit valmistellaan tiiviissä yhteistyössä vammais- ja vanhusneuvostojen ja -järjestöjen kanssa.

Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala on pyytänyt yhdessä Keravan kaupungin kanssa tarjouksia vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden toteuttamisvaihtoehtojen selvitystyöstä KPMG Oy Ab:lta. Kuljetuspalveluiden järjestämisvaihtoehdot:

- Vantaan kaupungin oma malli (a. välitys- ja kuljetuspalvelut kaupungin omana toimintana, b. välitys- ja kuljetuspalveluiden kilpailuttaminen yhdessä tai erikseen)
- yhteistoimintamalli (välitys- ja kuljetuspalveluiden järjestäminen yhteistoiminnassa Helsingin ja muiden kuntien kanssa).

Toteutusvaihtoehtojen vertailu sisältää kustannusarviot, kustannustehokkuuden arvioinnin, asiakasvaikutukset ja asiakaslaadun.

KPMG Oy Ab päätyy selvityksessään siihen, että asiakaslaadua, kustannuksia ja oikeudellisia reunaehtoja koskevan arvioinnin perusteella – erityisesti huomioiden tulevan sote- ja maakuntauudistuksen aikataulun sekä muutokset

järjestämisvastuussa – Vantaan kaupungin oma malli sekä jättäytyminen yhteistyön ulkopuolella vaikuttaa arvioituista vaihtoehdoista epätarkoituksenmukaisemmalta vaihtoehdolta. Uudenmaan maakunnan matkapalveluiden välitystoiminnan keskittäminen yhteen paikkaan sekä kuljetuspalveluiden keskitetty kilpailuttaminen vaikuttaa näin ollen selvitetystä vaihtoehdoista paremmalta ratkaisulta. Tähän vaikuttaa osaltaan kaupungin kuljetuspalvelutoiminnan nykyinen järjestämistapa, joka ei ole edellyttänyt kaupungilta merkittävää resursointia. Liikennepalvelulain myötä nykykäytäntöä on muutettava.

Vanhus- ja vammaisneuvostoilta pyydetään konsulttiselvityksestä lausunnot ennen päätöksen tekoa kuljetusten järjestämistavasta.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan kokouksessa 16.4.2018 tullaan esittämään lautakunnan päätettäväksi SHL- ja VPL-kuljetuksen järjestämistapa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta 12.3.2018 § 9

Vs. vanhus- ja vammaispalvelujen johtajan esitys:

Päätetään

- a) merkitä tiedoksi hankinnan toteuttamisvaihtoehtojen tulokset, ja
- b) lähettää toteuttamisvaihtoehtojen tulokset kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Käsittely:

Puheenjohtaja teki muutosesityksen päätösesityksen kohtaan b): Lautakunta edellyttää selvitystyötä jatkettavan siten että, siinä huomioidaan tilanne, että sote- ja maakuntauudistus ei toteudu, ja valmistellaan vaihtoehdot, joissa hyödynnetään erilaiset modernit applikaativaihtoehdot ja uudenlaiset toimintamuodot. Esitystä kannatettiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin

- a) merkitä tiedoksi hankinnan toteuttamisvaihtoehtojen tulokset, ja
- b) lautakunta edellyttää selvitystyötä jatkettavan siten että, siinä huomioidaan tilanne, että sote- ja maakuntauudistus ei toteudu, ja valmistellaan vaihtoehdot, joissa hyödynnetään erilaiset modernit applikaativaihtoehdot ja uudenlaiset toimintamuodot.

Liite:

- KPMG:n selvitys Vantaan kaupungin vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten henkilökuljetuspalveluiden toteutusvaihtoehdoista

Täytäntöönpano: -

Muutoksenhakuohje: 5. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

vs. vanhus- ja vammaispalvelujen johtaja Minna Lahnalampi-Lahtinen, puh. 050 312 1815, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi